

Klima- og energiministerens tale ved samråd AF og AG i Miljø- og Planlægningsudvalget 29. april 2009.

Vedr. Danmarks klimaforpligtelse 2008-12.

Spørgsmål AF:

"Vil ministeren redegøre for, hvilke initiativer ministeren har tænkt sig at iværksætte for at sikre, at Kyoto målene holdes, herunder de 35 mio. tons drivhusgasser, som Danmark ifølge rådgivningsvirksomheden Pöyry kommer til at udlede for meget frem mod 2012?"

Spørgsmål AG:

"Vil ministeren samtidig tilkendegive, om regeringen er indstillet på at genforhandle energiaftalen, så der heri kan sættes højere ambitioner?"

Stillet af Mette Gjerskov (S) til besvarelse i åbent samråd.

Besvare begge spørgsmål samlet

Indledningsvis vil jeg bede om lov til at besvare begge samrådsspørgsmål samlet, da spørgsmålene hænger tæt sammen.

Danmark vil leve op til Kyotomål

Dernæst vil jeg gerne understrege, at Danmark og den danske regering lever op til Danmarks Kyotomål. Det er bundlinien. Det bliver konklusionen på det, jeg nu vil sige.

Konklusionen fra Pöyry er forkert

Baggrunden for samrådsspørgsmålene er en rapport fra konsulentfirmaet Pöyry fra februar. Konklusionen i Pöyrys rapport er meget dramatisk, men også meget forkert.

Energistyrelsen har nøje gransket rapporten og har konstateret, at den er behæftet med grundlæggende fejl og misforståelser. Rapporten opererer ikke alene med forældede data, men den begår også den alvorlige metodefejl, at der ikke tages højde for et af vores vigtigste virkemidler, nemlig hele CO2-kvoteordningen. Allerede derved må rapporten jo siges at være kompromiteret, og er svær at tage alvorligt.

Fejlene er nærmere beskrevet i et notat fra Energistyrelsen, der er oversendt til udvalget, og jeg synes ikke der er grund til at gå mere ind i drøftelser af den rapport.

Men det betyder naturligvis ikke, at samrådsspørgsmålet er uinteressant: det ligger tværtimod regeringen meget på sinde, at vi overholder vores internationale klimaforpligtelser, og vi følger løbende udviklingen tæt.

Den nye fremskrivning

Der vil blive offentliggjort en ny, opdateret energifremskrivning fra Energistyrelsen i en af de allernærmeste dage. Fremskrivningen giver blandt andet et nyt ajourført input til vurdering af udsigterne til, at vi opfylder Danmarks ambitiøse klimaforpligtelser for 2008-12 med de tiltag, der på nuværende tidspunkt er iværksat.

Resultatet er usikkert

Resultatet er dog usikkert. Der er mange ting man ved noget om, men også mange man ikke kan forudse, og det gælder også,

når udviklingen i energianvendelsen og udledningen af klimagasser skal vurderes frem mod 2012.

- **F.eks. kan en lavere økonomisk vækst end antaget i 2009-12 kan isoleret set påvirke mankoen i nedadgående retning, og det er ikke indregnet nogen steder på nuværende tidspunkt.**
- **omvendt kan lavere energipriser trække i den modsatte retning,**
- **og justeringer i fremskrivningsmodeller og forudsætninger kan påvirke fremskrivningsresultatet i begge retninger.**

Det er bare for at understrege, at der er nogle usikkerheder.

Vi mangler også de egentlige statistiktal for det første år i perioden, 2008. De nødvendige detaljer i den endelige energistatistik vil først foreligge til

september, og her vil vi fortsat mangle statistik for de øvrige områder, især omkring metan og lattergas fra landbruget i 2008.

Så der er en kæmpe usikkerhed i tallene, uanset om vi kan lide det eller ej. En usikkerhed, der går begge veje vel at mærke. Den udestående udfordring kan i de følgende år vise sig reelt at være både større og mindre, end vi på nuværende tidspunkt vurderer.

En opgave foran os

Regeringen har arbejdet hårdt for at sikre, at udviklingen går i den rigtige retning. Det fortsætter vi med, selvom en række omstændigheder gør, at opgaven lige nu vurderes større end hidtil forventet.

Ved den seneste opgørelse så det ud til at vi når målsætningen med de iværksatte initiativer, endda med en lille overopfyldelse. Den nye opdaterede vurdering viser nu en manko på omkring

1 mio. ton CO₂-ækvivalenter årligt i perioden 2008-12.

Hvad er der sket?

Hvorfor nu det? Hvad er grunden?

Ja, det skyldes især vurderingen af fossilt indhold i affald, nye vurderinger for landbrugets udledninger fra DMU og tekniske forsinkelser på indfasningen af biobrændstoffer.

Ny forudsætning om fossilt indhold i affald

Især spiller det negativt ind, at DMU nu vurderer, at den hidtidige forudsætning om det fossile indhold i affald desværre må justeres væsentligt op. Både i tidligere år og fremadrettet. Det øger isoleret set mankoen med omkring 600.000 ton årligt. Vi har tidligere drøftet denne sag i et samråd, og det er nok ikke så overraskende, at der er behov for en justering her.

Der er fortsat tale om et meget usikkert tal fra DMU, som først frem mod 2011 vil kunne baseres på mere sikre målinger. Men det er altså DMUs bedste skøn på nuværende tidspunkt, og det er det, der er lagt til grund.

Jeg skal gerne medgive, at som politiker kan det være svært at forstå, at udledningen af CO₂ er steget fra de 17,6 kg/GJ der har været brugt siden 1996 til 32, 5 kg /GJ og at mængden af plastik er steget fra 22% til 41%. En vurdering som er kommet til veje ved en visuel vurdering. Nu arbejder DMU videre med tallet på baggrund af analyser og affaldsprøver, og et endeligt tal foreligger nok først i 2011.

Nye tal for landbruget fra DMU

DMU er desuden også kommet med en vurdering om højere udledninger fra landbrugets arealanvendelse end tidligere antaget. Udledningen af andre klimagasser end CO₂ er baseret på DMU's nyeste fremskrivning fra

slutningen af februar 2009. Her er forventningerne til landbrugets emissioner af metan og lattergas for 2008-2012 gennemsnitligt øget med ca. 400.000 ton CO2-ækvivalenter årligt.

Tekniske forsinkelser på biobrændstoffer

En tredje grund til at mankoen nu vurderes højere er, at indfasningen af biobrændstof til transportsektoren som bekendt tager længere tid end forventet.

Danmark skal jo have bæredygtige biobrændstoffer, og på grund af forhold I kender, og som jeg ved politikerne er enige i. kan vi ikke realisere den indfasning, der blev forudsat i sommeren 2007, og det tæller desværre i den forkerte retning mht. CO2-reduktion i en størrelsesorden på 200.000 ton årligt i perioden.

Disse nye forudsætninger ændrer billedet. Det er ændringer, der i høj grad er betinget af ydre omstændigheder.

Regeringen har allerede gjort meget

For faktum er jo, at det er mange initiativer, der allerede er taget – også i den seneste tid. Hvis ikke vi havde satset så hårdt på energi-besparelser, vedvarende energi og en lang række andre grønne tiltag - så ville udfordringen, som den ser ud med den nye viden, have været markant større. Jeg tænker her især på initiativerne i Energiaftalen:

- **energibesparelserne**
- **afgiftsrationalisering,**
- **fremme af biogas**
- **fremme af små varmepumper**
- **reduktioner i energiforbruget i bygninger**
- **introduktion af biobrændstoffer**

Derudover har ændringerne i registreringsafgiften i 2007, indeksering af energiafgifterne og ikke mindst stramning af kvoterne været med til at bidrage positivt til klimaregnskabet.

Regeringen fremmer også CO2-besparelser på lokalt og individuelt plan bl.a. gennem udnævnelsen af Energibyerne, udgivelsen af den kommunale CO2-beregner og 1 ton mindre kampagnen og mange andre tiltag.

Som bekendt indgik vi den 29. januar 2009 også et bredt forlig om Danmarks grønne transportpolitik. I aftalen indgår en række tiltag, der alle bidrager til en reduceret CO2-udledning fra transportsektoren. På kort sigt er det følgende konkrete tiltag:

- **Videreførelse af forsøg med modulvogntog**
- **Energimærkning af varebiler**
- **Energieffektiv køreteknik**

- **Energikrav til taxier, der sikrer energiklasse C eller bedre**
- **Miljørigtig og energieffektiv offentlig transport**
- **Anbefalinger til offentligt indkøb af energieffektive og miljøvenlige køretøjer**
- **Optimering af aerodynamik for store lastbiler**
- **Certificering af grønne transportvirksomheder og grønne kommuner**

I aftalen indgår også nogle mere langsigtede tiltag.

Alt i alt må man sige der er tale om en lang række grønne initiativer.

Yderligere initiativer på vej

Hertil kommer så, at Regeringen har en række yderligere initiativer på trapperne, der alle vil hjælpe til at nedbringe de danske klimagasemissioner.

- **Det gælder blandt andet den omlægning af bilbeskatningen, der er aftalt i forbindelse med transporthandlingsplanen, så det bliver billigere at anskaffe sig en ny sikker og miljøvenlig bil, mens det skal være dyrere at bruge bilen –altså hele diskussionen om trængselsafgifter,**
- **stærkelse af den grønne forskningsindsats på transportområdet – bl.a. ved brug af globaliseringsmidler.**
- **rammer for en ambitiøs satsning på elbiler**
- **de grønne afgifter der er besluttet i skattereformen,**
- **og regeringens kommende udspil om Grøn Vækst på landbrugsområdet der bliver lanceret lige om lidt.**
- **Og det sidste skud på stammen er den nye bygningsstrategi, som regeringen netop har fremlagt, hvor ikke mindst kravene til energirenoveringen og komponenterne skærpes.**

Vi skal gøre endnu mere

I lyset af de nye beregninger er det imidlertid nødvendigt at tage endnu flere virkemidler i brug, og regeringen er indstillet på at tage de nødvendige initiativer. Mulighederne omfatter bl.a. at staten undlader auktionering af overskydende kvoter og annullerer disse i stedet. Og i forbindelse med biobrændstoffer undersøges det, om man tidligere kan målrette biobrændstoffer til konkrete segmenter af transporten.

Jeg vil ikke lægge mig fast på yderligere i dag, da vi jo netop er blevet bekendt med problemet, og da vi skal have vurderet, hvad effekten er af de tiltag som allerede er planlagt.

Annullering af statslige kvoter

For så vidt angår annullering af statslige kvoter vil jeg gerne give det et par opklarende ord med på vejen. Det vurderes på nuværende tidspunkt, at der

vil være en ikke ubetydelig mængde kvoter til overs i forpligtelsesperioden fra blandt andet virksomheder, der er lukket, og fra den pulje, der er sat af til nye virksomheder. Staten har mulighed for at auktionere disse kvoter, men regeringen er altså indstillet på, at det kan være relevant at annullere dem i stedet. At rive dem over billedligt talt.

Effekten heraf vil være en direkte og klar klimaforbedring i form af mindre emission fra det europæiske kvotemarked, herunder fra danske kvoteomfattede virksomheder.

Vi tager hånd om det

Der er også andre muligheder – men det korte af det lange er at regeringen fortsat vil være garant for, at Danmark når sine klimaforpligtigelser, og vi tager hånd om det, når forholdene ændres. Og lad mig slå det tydeligt fast: Danmark overholder fortsat meget klart princippet om, at

mindst halvdelen af indsatsen skal ligge hjemme. Der er ingen slinger i valsen.

Fleksibilitet

Jeg vil gerne understrege igen, at det er usikre vurderinger af kommende års udvikling, vi baserer os på. Det kan også vise sig, at udviklingen går bedre end forventet. Fx fører lavere vækst med en forlænget finanskrise til mindre emissioner. Vi følger derfor fortsat udviklingen helt tæt og griber ind, hvis der viser sig yderligere behov.

Genforhandling af energiaftalen?

Jeg bliver spurgt, om regeringen er indstillet på at genforhandle energiaftalen mhp. at nå Kyoto-målet. Svaret er nej.

Og det er nu også at rode tingene sammen. Energiaftalen gælder for perioden 2008-11 og den overordnede ramme for aftalen er at nedbringe Danmarks afhængighed af fossile brændsler. Derfor er det bl.a. aftalt, at

VE-andelen skal forøges og besparelsesindsatsen forstærkes.

Energiaftalen virker naturligvis positivt på klimamålsætningen, men den – som i allerede ved - udgør ikke det formelle grundlag for klimapolitikken, der jo har mange andre elementer, ikke mindst kvoterne og andre emissioner end de energirelaterede og også omfatter andre sektorer end energisektoren.

Vi er allerede nået langt med at implementere Energiaftalens mange initiativer, og de vil som sagt levere et bidrag til, at vi når Danmarks klimamål, men det er ikke hele historien.

Lad mig konkludere som jeg indledte: regeringen vil sikre, at Danmark lever op til målet, også når udefra kommende faktorer øger udfordringen i forhold til det hidtil forventede.